

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความคงอยู่ของอาชีพช่างชอในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวรัตติยา คุณพิทักษ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีพศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.แสนย์ สายสุภลักษณ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนูญ สุติศา	กรรมการ
อาจารย์สุรียพร พานิช	กรรมการ
อาจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคงอยู่ของอาชีพช่างชอในจังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลในการวิจัยได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ช่างชอ ผู้ฟัง และผู้ว่าจ้าง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ แยกแยะ จัดหมวดหมู่ และนำเสนอโดยการบรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของการประกอบอาชีพช่างชอนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานเด่นชัดว่าเริ่มขึ้นเมื่อใด ช่างชอในปัจจุบันส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีใจรักและสนใจการชอ จึงได้ฝากตัวเป็นศิษย์พ่อครูแม่ครูชอชื่อดังในสมัยนั้น ๆ ช่างชอบางคนก็สืบทอดอาชีพจากครอบครัว การแสดงชอจะแสดงในงานบุญ งานประเพณี และงานฉลองต่าง ๆ

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความคงอยู่ของอาชีพช่างชอ อันดับแรก ก็คือ จำนวนช่างชอ ซึ่งมีผลต่อรายได้โดยตรง ถัดมาคือผู้ฟังซึ่งยังคงให้ความสนใจในการฟังชออยู่ อาจแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มวัยรุ่นจนถึงวัยกลางคน และกลุ่มผู้ฟังที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป สุดท้ายคือ ผู้ว่าจ้างซึ่งยังคงให้ความสนใจและจ้างช่างชอมาแสดงตามงานบุญ งานประเพณีต่างๆ สำหรับช่างชอเองก็มีวิธีนำเสนอผลงานของตนด้วยการบันทึกเสียงหรือภาพการแสดงออกจำหน่าย ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ผู้คนได้รู้จักกันแพร่หลายยิ่งขึ้น

นอกจากนี้แล้วอาชีพช่างขอในจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน
จากหน่วยงานต่างๆ ทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาต่างๆอีกด้วย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title Retention of *Sor* Profession in Chiang Mai Province

Author Miss Rattiya Kunpitak

M.Ed. Vocational Education

Examining Committee

Lect. Dr. San Saisuphaluck	Chairman
Asst. Prof. Manoon Sutika	Member
Lect. Sureeporn Phanich	Member
Lect. Dr. Kaitsuda Srisuk	Member

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the retention of *Sor* profession in Chiang Mai Province. Data were collected by observation and interviewing key informant groups. They were *Sor* performers, audiences and employers. The data were then analyzed, identified, categorized and presented in a descriptive and analytical form.

The results of this research were as follows:

The original and development of *Sor* profession was not clearly found in any evidence when it started. Most *Sor* performers in present time finished primary education level. They loved and were interested in *Sor* and placed themselves as pupils under famous *Sor* teachers' care. Some *Sor* performers inherited *Sor* profession from their ancestors. In general, *Sor* was performed at merit fairs, traditional festivals, and other celebrations.

As for the factors affecting the retention of *Sor* profession: the number of *Sor* performers directly affected their incomes. Next was the audiences that could be divided into 2 groups- teenagers and forty years of age group and over forty years group. The last factor was employers who were interested in *Sor* and hired them to perform at the fairs as mentioned above. However, for the *Sor* performers themselves, they presented their works through audio-tape and video compact discs. In so doing, *Sor* performing would be popular countrywide. In addition,

Sor profession in Chiang Mai province was also promoted and supported by several organizations both public and private sectors, including educational institutions.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University